

interpretacyjnych: odwołaniu do Objawienia, nauczania i Tradycji Kościoła, oraz na papieskim opisie złożoności tego fenomenu: m. in. trudnościach definicyjnych, uproszczonym opisie działania, ograniczeniach płynących z mechaniki obliczeniowej, uwarunkowaniu odpowiedzi AI od dostępnych dla niej baz danych, szerokim zakresie oddziaływania na życie człowieka, potrzebie transdyscyplinarnego ujęcia, szansach i zagrożeniach.

Słowa klucze: papież Franciszek, sztuczna inteligencja, AI, technokracja, transdyscyplinarność

O. mgr Łukasz Gora OFMConv – absolwent teologii, licencjusz teologii pastoralnej, student 3. roku socjologii; ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-7091-5634>; e-mail: frluka@student.kul.pl

ks. Stanisław Łabendowicz

***Jezus Chrystus – Światłością Narodów
w świetle wskazań Roku Jubileuszowego
i programu duszpasterskiego
Konferencji Episkopatu Polski 2024/2025***

***Jesus Christ – the Light of the Nations
in the light of the indications of the Jubilee Year
and the pastoral program of the Polish Episcopal Conference 2024/2025***

Summary

The adopted term Jesus Christ – the Light of the Nations has a deep theological meaning and is based on biblical announcements and teachings of the Old Testament. Jesus Christ as the “Light of the Nations” is the central figure in God’s plan of salvation, which covers all humanity. As the Light of the World, it not only shows the way to God, but also gives the power to transform our lives and the world around us. By becoming the light that dispels the darkness of sin and death, it leads people to truth, life and salvation in God. The Church, as the Body of Jesus, continues this mission, proclaiming the Gospel and spreading the light of Christ in the world. The Son of God, as the light of the nations, is the way, the truth and the life. He leads humanity towards salvation. His mission of revealing God’s love and truth is still valid today. Modern man needs Jesus Christ as light to find the meaning of life and answers to the questions that today’s difficulties pose to him.

Key words: Jesus, Christ, light of the world, light in the community of the Church

Określenie Jezus Chrystus – Światłość Narodów ma głęboki sens teologiczny i oparte jest na biblijnych zapowiedziach Starego Testamentu. Jezus Chrystus jako „Światłość Narodów” jest centralną postacią w Bożym planie zbawienia, który obejmuje całą ludzkość, nie tylko naród izraelski. Poniżej zostanie wyjaśnione, jak Jezus realizuje ten Boży plan zbawienia i w jaki sposób jest światłością dla wszystkich narodów. Jezus Chrystus – Światłość Narodów jest realizacją Bożego planu zbawienia, który wypełnił się w Osobie Chrystusa, w Jego życiu

i Jego naukach dostrzegamy nie tylko Bożą obecność, ale także zaproszenie do życia w prawdzie, miłości i nadziei. Chrystus, jako Światłość Świata, nie tylko wskazuje drogę do Boga, ale i daje moc do przekształcania naszego życia oraz świata wokół nas. „Jezus Chrystus – Światłością Narodów” to aktualny w Roku Jubileuszowym temat, który odwołuje się do głębokiej prawdy biblijnej i teologicznej, wyrażającej uniwersalność misji Zbawiciela. Jezus Chrystus – Syn Boży powiedział o sobie, że jest „światłością świata” (J 8,12; por. J 9,5), która rozjaśnia mroki ludzkiego życia. Poprzez swoją naukę, cuda, a przede wszystkim zbawczą śmierć i zmartwychwstanie stał się światłem nie tylko dla Żydów, ale także dla wszystkich narodów. Słowa Jezusa, wypowiedziane podczas Jego nauczania w świątyni, mają głęboki sens duchowy, teologiczny i praktyczny. W Ewangelii według św. Jana 8,12 Jezus mówi: *Ja jestem światłością świata. Kto idzie za Mną, nie będzie chodził w ciemności, lecz będzie miał światło życia.* W słowach „Jestem światłością świata” Chrystus ukazuje swoją rolę jako źródło prawdy, nadziei i zbawienia. Światło w biblijnym kontekście często symbolizuje to, co dobre, prawdziwe i prowadzące do zbawienia, a także życie, które rozprasza ciemności grzechu i niewiedzy. W artykule zostaną przeanalizowane słowa Jezusa: „Ja jestem światłością świata” (J 8,12) oraz w jaki sposób to przesłanie wpływa na życie współczesnych chrześcijan.

1. Jezus jako „światłość świata” – biblijne korzenie

Światło w biblijnym rozumieniu to symbol obecności Boga, Jego zbawczej mocy, a także życia i prawdy, która rozprasza ciemności grzechu i niewiedzy. Pojęcie „światłości” w Piśmie Świętym jest obecne już od pierwszych kart Biblii. „Bezpośrednim kontekstem nowotestamentowego orędzia o Jezusie Chrystusie jako światłości są starotestamentowe wypowiedzi o światłości w świecie i w Bogu”¹.

W *Księdze Rodzaju*, w opisie stworzenia świata i człowieka, Stwórca mówi: „Niechaj stanie się światłość” (Rdz 1,3). W ten sposób stwarza światłość i, uznając za dobrą, oddziela ją od ciemności. Moment ten można uznać za „początek przeciwstawiania w Biblii światłości, która jest dobrą, ciemnościom, które kojarzone są ze złem”². Światło jest tu symbolem życia i porządku, który Bóg wprowadza w chaos (por. Rdz 1,3-4)³. W *Księdze Wyjścia* światło jawi się jako drogowskaz – Bóg, który „przyodziewa się w światłość”⁴, prowadzi Izraelitów przez pustynię jako słup ognia, wskazując i oświetlając im drogę w nocy (por. Wj 13,21). „W psalmach światło związane jest boskością. Bóg jest «światłem okryty jak płaszczem» (Ps 104,2), a nawet wprost nazwany jest światłem: «Pan światłem i zbawieniem moim» (Ps 27,1)”⁵. Autor *Psalmu 104* „napisał, że Bóg jest «światłem okryty jak płaszczem»” (Ps 104,2)⁶. „Pochwałę światła wygłasza Kohelet: «Przyjemne jest światło i miło oczom widzieć słońce» (Koh 11,7).

¹ T. Dola, *Jezus Chrystus światłością świata*, w: „<<Pielgrzymi nadziei>. Rok Jubileuszowy 2025”. Program duszpasterski Kościoła katolickiego w Polsce na rok 2024/2025”. Zeszyt teologiczno-pastoralny, red. W. Musioł, P. Chyla, R. Chromy, K. Piechaczek, Opole 2024, s. 70.

² Tamże, s. 71; por. H. Skoczylas, *Bóg – Światłość świata*, <https://michalici.pl/artykul/bog-swiatlosc-swiata>, dostęp online: 18.12.2024.

³ Por. Benedykt XVI, „*Chrystus światłością świata*”. Rozważanie przed modlitwą „Anioł Pański”, Watykan, 6 sierpnia 2006 r.

⁴ K. Leśniewski, „*Widzieć światłość*”. *Światłość Boża w tradycji chrześcijaństwa wschodniego*, „Ethos” 2018, nr 30/3(119), s. 43; por. Ps 104,1-2.

⁵ T. Dola, *Jezus Chrystus światłością świata...*, dz. cyt., s. 71.

⁶ H. Witczyk, *Bóg jest światłością – co to znaczy?*, „Verbum Vitae” 2016, nr 29, s. 5-13.

Przeciwieństwem tej pochwały światłości mogą być słowa Hioba, w których opisując śmierć, mówi o niej jako o przejściu «do kraju ciemnego jak noc, do cienia śmierci i do bezładu, gdzie świeci ciemna noc!» (Hi 10,22)⁷. Wspaniałość Boga „jest podobna do światła (por. Hab 3,4), a mądrość Boża jest «odblaskiem wieczystej światłości» (Mdr 7,26)⁸. „Światłość jest też oznaką czasów mesjańskich⁹. „Starotestamentalni prorocy zapowiadali, że dzień Pański rozświetlony będzie «słońcem sprawiedliwości» (Mi 3,20), a prawo Pańskie oświeci narody (por. Iz 2,5; 51,4; Ba 4,2)¹⁰. Prorok Izajasz zapowiada przyjście Mesjasza, który przyniesie światło nadziei i odkupienia (por. Iz 9,1). Będzie On „światłością narodów” (światłem dla pogan), która przyniesie ludziom wolność i uzdrowienie (por. Iz 42,6-7) oraz „zostanie przez Boga ustanowiony „światłością dla pogan, aby moje zbawienie dotarło aż do krańców ziemi” (Iz 49,6)¹¹. „Starotestamentowe teksty o światłości skupiają się na trzech kwestiach. Przeciwstawiają światłość, która jest dobra, ciemnościom, które kojarzone są z bezładem i śmiercią. Światłość jest łączona z Bogiem, a nawet staje się nazwą Boga. Jest wreszcie zapowiedzią nadejścia czasów mesjańskich¹².

„Wypełnieniem obietnicy światłości eschatologicznej zapowiadanej przez proroków jest sam Zbawiciel Jezus Chrystus¹³. „Starotestamentowe wypowiedzi o świetle stanowią podłoże dla nowotestamentowej nauki o Jezusie jako światłości narodów. Szczegółne miejsce zajmuje ona w Ewangelii Jana. Już w prologu mówi Jan o oświeceniowym Słowie, które było życiem i jako życie było światłością ludzi (J 1,4). Obdarzeni tą światłością ludzie mogą przeciwstawić się ciemnościom zła, ponieważ światłość, którą otrzymali, jest zwycięska wobec ciemności i nie pozwala ogarnąć się ciemnościom (J 1,5)¹⁴. Jezus Chrystus – Syn Boży ogłosił siebie światłością świata i zapewnił, iż każdy kto będzie podążał za Nim, nie będzie kroczył w ciemności, lecz posiędzie światło życia (por. J 8,12). W ten sposób ukazał się jako źródło duchowego światła, które – „oświecając w sposób ostateczny życie ludzi i całą historię¹⁵ – prowadzi do życia wiecznego. Po uzdrowieniu niewidomego od urodzenia Jezus stwierdza: „Jak długo jestem na świecie, jestem światłością świata” (J 9,5). Słowa te symbolizują otwieranie ludzi na duchowe światło¹⁶. „Poprzez ten cud Jezus objawia się i ukazuje się nam jako światłość świata; natomiast niewidomy od urodzenia przedstawia każdego z nas, którzy zostaliśmy stworzeni, aby poznać Boga, ale z powodu grzechu jesteśmy jak niewidomi, potrzebujemy nowego światła, wszyscy potrzebujemy nowego światła, światła wiary, które Jezus nam dał. Rzeczywiście, ów ewangeliczny niewidomy odzyskawszy wzrok, otwiera się na tajemnicę Chrystusa¹⁷. „Niewidomy od urodzenia, który został uzdrowiony, przedstawia nas, gdy nie dostrzegamy, że Jezus jest „światłością świata”, kiedy patrzymy w inną stronę, gdy wolimy polegać na małych światelkach, błędząc po omacku w ciemności¹⁸. Dzięki Jezusowi, jako Zbawicielowi świata, „człowiek wyrывa się

⁷ T. Dola, *Jezus Chrystus światłością świata...*, dz. cyt., s. 71.

⁸ K. Leśniewski, *„Widzieć światłość”...*, dz. cyt., s. 43-44.

⁹ T. Dola, *Jezus Chrystus światłością świata...*, dz. cyt., s. 71.

¹⁰ K. Leśniewski, *„Widzieć światłość”...*, dz. cyt., s. 44.

¹¹ T. Dola, *Jezus Chrystus światłością świata...*, dz. cyt., s. 71.

¹² Tamże.

¹³ K. Leśniewski, *„Widzieć światłość”...*, dz. cyt., s. 44.

¹⁴ T. Dola, *Jezus Chrystus światłością świata...*, dz. cyt., s. 71.

¹⁵ Benedykt XVI, *„Chrystus światłością świata”...*, dz. cyt.

¹⁶ Por. S. Groń, *Jezus Światłością świata – 19 III 2023*, <https://www.ampolska.co/art-3233-Jezus-Swiatloscia-swiatek-19-III-2023.htm>, dostęp online: 18.12.2024.

¹⁷ Franciszek, *„Jezus, światło świata”. Przemówienie wygłoszone w czasie modlitwy „Anioł Pański”, Watykan, 26 marca 2017 r.*

¹⁸ Tamże.

ze zła grzechu symbolizowanego przez ciemności i otrzymuje życie w niebiańskiej światłości¹⁹. Ewangelista Jan, nawiązując do stworzenia światła, ukazuje Chrystusa jako źródło nowego życia i zbawienia: „W Nim było życie, a życie było światłością ludzi. A światłość w ciemności świeci i ciemność jej nie ogarnęła” (J 1,4-5; por. J 1,9). Każdy, „kto przychodzi do światła, tym samym oddala się od ciemności niewiedzy, powątpiewania i uprzedzeń”²⁰. To właśnie Syn Boży, jako Baranek, staje się ostatecznym i wiecznym światłem dla odkupionego ludu: „Miasto nie potrzebuje ani słońca, ani księżyca, by mu świeciły, bo chwała Boga je oświeca, a jego lampą jest Baranek” (Ap 21,23-24). „W odpowiedzi na pytanie kim jest Jezus, pomocą dla Jego uczniów, Piotra, Jana i Jakuba, było doświadczenie z góry Tabor (Mt 17,1-8; Mk 9,2-8; Łk 9,28-36). Ewangelista Mateusz pisze: «Tam przemienił się wobec nich: twarz Jego zajaśniała jak słońce, odzienie zaś stało się białe jak światło» (Mt 17,2). Z kolei Marek zanotował, że odzienie Jezusa «stało się lśniąco białe, tak jak żaden na ziemi folusznik wybielić nie zdoła» (Mk 9,3). Wreszcie Łukasz relacjonuje: «Gdy się modlił, wygląd Jego twarzy się odmienił, a Jego odzienie stało się lśniąco białe» (Łk 9,29). Słoneczna jasność na twarzy Jezusa i światło czy lśniąca biel Jego odzienia postrzegane są przez interpretatorów tego tekstu jako zapowiedź ukazywania się Chrystusa zmartwychwstałego oraz nawiązanie do starotestamentowych teofanii. Światłość, którą jaśnieje Chrystus na górze Tabor, pozwala przybliżyć się uczniom do tajemnicy Jego osoby; z perspektywy myślenia starotestamentowego światło przemienionego Chrystusa wskazuje na Jego boskość. Tak też rozumie Paweł światłość, która lśni na twarzy Chrystusa; można ją postrzegać jako blask chwały samego Boga (2 Kor 4,4). Ponadto Nowy Testament podkreśla zbawczy wymiar mówienia o Jezusie jako świetle. Jest On światłością, która przenika każdego człowieka, dlatego człowiek jest w stanie przeciwstawić się ciemnościom zła grzechu. Ludzie, dla których Chrystus jest światłością, nie zostaną ogarnięci ciemnością²¹. „Działaniu Ducha Świętego również towarzyszyło światło. W dniu Pięćdziesiątnicy Duch Święty ukazał się w postaci języków ognia, które rozdzieliły się i na każdym z apostołów zgromadzonych w Wieczerniku spoczął jeden (por. Dz 2,3). I to właśnie mocą Ducha Świętego św. Jan Apostoł głosi: «Bóg jest światłością, a nie ma w Nim żadnej ciemności» (1 J 1,5)”²². Ewangelista Mateusz, przytaczając słowa Jezusa skierowane do Jego uczniów: „Wy jesteście światłem świata” (Mt 5,14a; por. Mt 5,14-16), wskazuje na fakt, iż uczniowie Chrystusa są wezwani do naśladowania Go, by odbijać Jego światło w świecie. „Przyjście na ziemię Chrystusa-Światłości sprawia, że ludzie, którzy czynią zło, unikają światła, żeby się nie ujawniły ich nieprawości (por. J 3,19). Ta ucieczka grzeszników przed Światłością wynika, zdaniem św. Jana, z lęku przed potępieniem ich złego postępowania: «Każdy bowiem, kto źle czyni, nienawidzi światła i nie zbliża się do światła, aby jego uczynki nie zostały ujawnione» (J 3,20). Umiłowany uczeń Pana zachęca wierzących: «Dopóki światłość macie, wierzcie w światłość, abyście byli synami światłości» (J 12,36). Człowiek nie może być synem Światłości, polegając jedynie na własnych siłach, lecz może się nim stać

¹⁹ T. Dola, *Jezus Chrystus światłością świata...*, dz. cyt., s. 71-72; por. K.H. Schelkle, *Teologia Nowego Testamentu*, t. 2: *Bóg był w Chrystusie*, [tłum. M.L. Dylewski], Kraków 1984, s. 300-303.

²⁰ S. Groń, *Jezus Światłością świata – 19 III 2023...*, dz. cyt.; por. H. Skoczylas, *Bóg – Światłość świata...*, dz. cyt.

²¹ T. Dola, *Jezus Chrystus światłością świata...*, dz. cyt., s. 72; J. Ratzinger-Benedykt XVI, *Jezus z Nazaretu*, cz. I: *Od chrztu w Jordanie do Przemienienia*, [tłum. W. Szymona], Kraków 2007, s. 254-264; J. Gnilka, „*Jezus z Nazaretu*”. *Orędzie i dzieje*, [tłum. J. Zychowicz], Kraków 1997, s. 170-171; K. Leśniewski, „*Widzieć światłość*”..., dz. cyt., s. 44-46.

²² K. Leśniewski, „*Widzieć światłość*”..., dz. cyt., s. 44; por. H. Skoczylas, *Bóg – Światłość świata...*, dz. cyt.

dzięki mocy Boga, który wezwał nas «z ciemności do przedziwnego swojego światła» (1 P 2,9). Należy zatem pamiętać o zaleceniu autora *Listu do Efezjan*: «Niegdyś bowiem byliście ciemnością, lecz teraz jesteście światłością w Panu: postępujcie jak dzieci światłości» (Ef 5,8). W czasach ostatecznych, gdy zbawieni będą oglądać oblicze Baranka (por. Ap 22,3-4), nie będzie im potrzebne ani światło lampy, ani światło słońca (por. Ap 22,5), sam bowiem «Pan Bóg będzie świecił nad nimi» (Ap 22,5)²³.

W starotestamentalnych tekstach biblijnych „światło” oznacza Bożą obecność, prowadzenie i zbawienie. W Nowym Testamencie to sam Syn Boży – Jezus Chrystus staje się pełnią światłości, wypełniając proroctwa²⁴. Światło to jawi się jako: prawda – Jezus objawia prawdę o Bogu i o człowieku; życie – Jezus przynosi życie wieczne; zwycięstwo nad ciemnością – Jezus pokonuje ciemność grzechu i śmierci²⁵. Chrystus jako światłość jest dla chrześcijan źródłem życia, prawdy i nadziei, które zwyciężają wszelką ciemność duchową.

2. Jezus – światłość narodów

Jezus Chrystus jako światłość narodów odnosi się do misji Jezusa w świecie – Jego uniwersalnego powołania do przyniesienia światła nie tylko Izraelowi, ale całej ludzkości. Istota tej koncepcji ma głęboki wymiar teologiczny i biblijny, który ujawnia rolę Chrystusa jako Zbawiciela wszystkich ludzi. Jezus Chrystus jest światłością nie tylko dla wybranego narodu żydowskiego, ale również dla wszystkich narodów świata: „Narody pójdą do twojego światła” (Iz 60,3a). W Nim jako Zbawicielu wypełniła się obietnica Boga dana Izraelowi o posłaniu światłości dla wszystkich ludzi: „Ludzie, którzy siedzieli w ciemności, ujrzeli wielkie światło, a tym, którzy siedzieli w krainie i cieniu śmierci, światłość wzeszła” (Mt 4,16). Jezus stał się Odkupicielem każdego człowieka (por. J 1,9), niezależnie od rasy, kultury czy religii: „Ustanowiłem cię światłością dla pogan, aby moje zbawienie dotarło aż do krańców ziemi” (Iz 49,6). Dzięki temu Chrystus jawi się jako „światłość prawdziwa, która oświeca każdego człowieka” (J 1,9). Potwierdził to Symeon, który w chwili ofiarowania Jezusa w świątyni, powiedział o Nim: „Światło na oświecenie pogan i chwałę ludu Twego, Izraela” (Łk 2,32). Odkupienie człowieka dokonane przez Chrystusa ma więc charakter uniwersalny²⁶. Przez swoją śmierć i zmartwychwstanie otworzył On drogę zbawienia dla wszystkich ludzi, niezależnie od pochodzenia czy kultury²⁷. Także misja Jezusa miała zasięg globalny, a jej kontynuację polecił swoim uczniom w nakazie misyjnym: „Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody” (Mt 28,19).

Jezus Chrystus jest światłością w ciemnościach tego świata. Potwierdza to papież Franciszek, głosząc, iż „istnieją ciemności w relacjach osobistych, rodzinnych i społecznych, ale większe jest światło Chrystusa”²⁸. Jezus przynosi ze sobą światło prawdy, które demaskuje fałsz i niesprawiedliwość. Jego nauka wskazuje drogę do życia w zgodzie z Bogiem i bliźnim (por. Mk 12,29b-31). Chrystus jako światłość narodów pokonuje ciemności grzechu, lęku i rozpacz, oferując

²³ K. Leśniewski, „Widzieć światłość”..., dz. cyt., s. 43-58; por. H. Skoczylas, *Bóg – Światłość świata...*, dz. cyt.

²⁴ Por. Benedykt XVI, „*Chrystus światłością świata*”..., dz. cyt.

²⁵ Por. tamże.

²⁶ Por. B. Migut, *Eklezjotwórczy charakter Eucharystii jako ofiary*, „Seminare” 2006, nr 23, s. 15.

²⁷ Por. tamże; *Katechizm Kościoła Katolickiego* [dalej: KKK], 616; Jan Paweł II [red. S. Dziwisz, J. Kowalczyk, T. Rakoczy], *Wierzę w Jezusa Chrystusa Odkupiciela*, Watykan 1989, s. 507-518; J. Buxakowski, *Jezus Chrystus – osoba i czyn*, Pelplin 2000, s. 270-301.

²⁸ Franciszek, *Orędzie „Urbi et Orbi”*, Watykan, 25 grudnia 2019 r.

ludziom nowe życie w Bogu²⁹. W świecie podziałów narodowych, etnicznych i religijnych ukazuje, że wszyscy ludzie są dziećmi jednego Boga, wzywając do pojednania i miłości (por. J 17,21a). Kościół, idąc za Chrystusem, kontynuuje Jego misję jako „światłość świata oraz sól ziemi” (por. Mt 5,13-16)³⁰.

Głoszona przez Kościół Dobra Nowina dociera do różnych kultur i narodów, ukazując Syna Bożego jako źródło zbawienia (por. Dz 4,12). Kościół stara się budować mosty porozumienia, ukazując Jezusa jako światło także dla tych, którzy nie znają Go jeszcze w pełni³¹. Poprzez podejmowanie dzieł charytatywnych, społecznych i duchowych, chrześcijanie starają się odzwierciedlać światło Chrystusa w życiu codziennym.

Jezus jako „światłość narodów” (por. LG 1) jest odpowiedzią na uniwersalne pragnienie prawdy, pokoju i zbawienia. Jego światło nie ogranicza się do jednej grupy ludzi, ale oświeca cały świat, wskazując drogę do Boga. Dla narodów współczesnych, podobnie jak dla tych z czasów biblijnych, Jezus pozostaje źródłem nadziei, inspiracji i przemiany, prowadząc je ku pełni życia w jedności z Bogiem i między sobą. Píše o tym w posynodalnej adhortacji *Ecclesia in Europa* Ojciec Święty Jan Paweł II: „Kościół ma do zaofirowania Europie najcenniejsze dobro, jakiego nikt inny nie może jej dać; jest to wiara w Jezusa Chrystusa, źródło nadziei, która nie zawodzi (...)” (EE 18). Jezus Chrystus jako światłość narodów przynosi każdemu człowiekowi prawdę o Bogu, o Jego miłości i o Bożym planie zbawienia. Jego nauki, czyny i zmartwychwstanie odsłaniają pełnię sensu ludzkiego życia, prowadząc ludzi do zrozumienia ich ostatecznego celu, którym jest zjednoczenie z Bogiem.

Światłość Chrystusa nie tylko rozprasza ciemności grzechu, ale także oświeca umysły ludzi, dając im prawdziwe zrozumienie rzeczywistości, sensu życia i celu istnienia. Jego nauka jest drogą do prawdy, która wyzwala od iluzji, kłamstw i grzechu. Przemiana, jaką przynosi Jezus, jest nie tylko duchowa, ale również społeczna i moralna. Jego nauki o miłości, pokoju, przebaczeniu i sprawiedliwości stały się fundamentem wielu wartości, które kształtują cywilizację chrześcijańską i mają wpływ na rozwój etyki, prawa i kultury w świecie. Współczesny świat, zmagający się z kryzysami, podziałami i różnorodnymi formami cierpienia, nadal potrzebuje światła, które przynosi Jezus. Jego przesłanie jest nadal aktualne – On jest odpowiedzią na ciemności współczesnego świata, niosąc nadzieję na lepsze jutro, poczucie sensu życia i prawdziwego pokoju. Jezus jako „światłość narodów” wzywa do budowania mostów między narodami, do pojednania i do życia w pokoju. Jego misja jest ostatecznie misją miłości, która nie ogranicza się do jednego narodu, ale obejmuje całą ludzkość. Uniwersalna misja Jezusa przypomina nam, że chrześcijaństwo nie jest religią zamkniętą, ale otwartą dla wszystkich narodów. Każdy człowiek, niezależnie od pochodzenia, może doświadczyć zbawienia przez Jezusa, który jest „światłością” dla każdego z nas. Etyczne przesłanie Chrystusa o miłości bliźniego, pokoju i sprawiedliwości staje się fundamentem do budowania społeczeństw, które kierują się wartościami moralnymi i duchowymi. To wyzwanie dla współczesnych chrześcijan i całego świata, by żyć zgodnie z tą światłością, szerząc miłość, pokój i solidarność.

²⁹ Por. *Przewodnik po Triduum Paschalnym*, <https://www.parafiarekownica.pl/triduum-paschalne/>, data dostępu: 14.01.2025.

³⁰ Sobór Watykański II, *Lumen gentium* [dalej: LG], 9.

³¹ Por. Benedykt XVI, „*Jesteśmy przyjaciółmi tych, którzy znają Boga i tych, którzy Go jeszcze nie znają*”. Przemówienie wygłoszone do Kurii Rzymskiej, Watykan, 21 grudnia 2009 r.

3. Jezus – światłość dla współczesnego świata

Jezus jako „światłość dla współczesnego świata” jest obrazem, który można odczytać w kontekście wyzwań, problemów i dylematów czasów obecnych. Nauka i przykład Jezusa mogą być odpowiedzią na współczesne potrzeby duchowe, moralne i społeczne³². W dzisiejszym świecie, często przepełnionym relatywizmem moralnym i brakiem jasnych wartości, Chrystus ukazuje się jako niezmiennie źródło prawdy (por. J 14,6b; 8,32). Jego nauka przypomina o godności człowieka, wskazując, iż każda osoba jest dzieckiem Bożym³³, co w erze dehumanizacji, konsumpcjonizmu i wykluczenia społecznego jest niezwykle istotne. Pouczenia Chrystusa dają także jasne wskazania moralne, wskazując na przekazanie miłości Boga i bliźniego (por. Mt 22, 37-39) jako fundament budowania sprawiedliwych i pokojowych relacji w społeczeństwie.

Chrystus jawi się jako światło nadziei w czasach kryzysów³⁴. Współczesny świat zmagają się z wieloma kryzysami – wojny, pandemia, zmiany klimatyczne, samotność i depresja. Jezus jako „światłość świata” przynosi pokój w sercach³⁵: „Pokój zostawiam wam, pokój mój daję wam” (J 14, 27). Słowa te przypominają, że prawdziwy pokój pochodzi od Boga (2 Tes 3,16; Kol 3,15). Chrystus daje ludziom także nadzieję na przyszłość – przez swoje zmartwychwstanie, ukazując, że śmierć, cierpienie i zło nie mają ostatniego słowa³⁶. Sam będąc światłością inspirował chrześcijan, by stawali się światłem dla innych poprzez działania na rzecz ubogich, potrzebujących i zranionych.

Jezus jest odpowiedzią na duchowy głód. W dobie materializmu, sekularyzacji i duchowego zagubienia pozostaje On źródłem życia duchowego. Syn Boży zaspokaja pragnienie sensu życia ludzi odczuwających pustkę (por. J 6,35)³⁷. Wzywając do miłości, przekraczającej granice narodowości, kultur i religii, stającą się mostem między podzielonymi społecznościami, łączy ludzi w jedność.

Chrystus jawi się jako światłość w relacjach międzyludzkich – zachęca, by kierować się w nich miłością, przebaczeniem i szacunkiem (Mt 22,37b-39). W świecie pełnym konfliktów i nienawiści Jezus wzywa do przebaczenia, które jest lekarstwem na podziały (por. Mt 6,12). Ponadto głosi poszanowanie godności każdego człowieka, niezależnie od jego pochodzenia, statusu społecznego czy historii życia, co jest wyzwaniem dla współczesnych społeczeństw.

Jezus jest także inspiracją do przemiany współczesnego świata. Stając po stronie ubogich i wykluczonych, zachęca do tworzenia społeczeństw opartych na solidarności, równości i sprawiedliwości³⁸. Jako Stwórca i Odkupiciel przypomina również o szacunku dla wszelkiego stworzenia (Mt 6,26). Jego nauki inspirowały ludzi do odpowiedzialności za środowisko naturalne (por. Rdz 2,19-20; 6,19-20; Prz 12,10). Papież Franciszek stwierdza wprost, że: „Ochrona stworzenia jest zatem kwestią nie tylko *etyczną*, ale także *wybitnie teologiczną*. Dotyczy

³² Por. Jan Paweł II, *Veritatis splendor*, 2.

³³ Por. Franciszek, *Przemówienie wygłoszone w czasie nieszpórów z Uroczystości Świętej Bożej Rodzicielki*, Watykan, 31 grudnia 2018 r.

³⁴ Por. „*Wiara, która daje nadzieję w czasach zamętu*”. Rozmowa z kard. Gerhardem Müllerem, <https://www.vicon.pl/post/wiara-ktora-daje-nadzieje-w-czasach-zametu>, data dostępu: 14.01.2025.

³⁵ Por. *Pokój serca*, <https://profeto.pl/pokoj-serca-2>, data dostępu: 14.01.2025.

³⁶ Por. W. Stasik, *Jezus zwycięzca śmierci*, <https://profeto.pl/jezus-zwyciezca-smierci-2>, data dostępu: 14.01.2025; *Chrystus – Zwycięzca śmierci*, <http://www.czarnowasy.opole.opoka.org.pl/2023/04/09/chrystus-zwyciezca-smierci/a>, data dostępu: 14.01.2025.

³⁷ Por. S. Biel, *Pokarm w drodze*, <https://jezuici.pl/2018/08/pokarm-w-drodze/>, data dostępu: 14.01.2025.

³⁸ Por. Franciszek, „*Troszczmy się o ubogich i najsłabszych*”. *Homilia wygłoszona w czasie Mszy Świętej w bazylice św. Piotra w Światowym Dniu Ubogich*, Watykan, 14 listopada 2022 r.

bowiem splotu tajemnicy człowieka i tajemnicy Boga. Splot ten można nazwać «generatywnym», ponieważ odnosi się do aktu miłości, poprzez który Bóg stwarza człowieka w Chrystusie»³⁹.

Chrystus, nazywając chrześcijan „światłem świata” (Mt 5,14), wzywa ich, by czerpiąc z Jego nauki, we współczesnym świecie świadczyli o Nim w codziennym życiu, pomagali innym odnaleźć nadzieję oraz promowali kulturę życia i miłości.

Chrystus jako światłość nie jest tylko abstrakcyjnym ideałem, ale jest realnym przewodnikiem w życiu codziennym ludzi. Współczesny człowiek, mimo ogromnego postępu technologicznego i materialnego, nadal zmaga się z mrokiem – zarówno w sensie duchowym, jak i społecznym. Kryzysy tożsamości, kryzys wartości, samotność, nierówności społeczne, wojny i kryzysy ekologiczne to tylko niektóre z ciemności, które dziś dominują nad światem. W takich czasach przesłanie o Jezusie jako światłości jest szczególnie aktualne. Jego nauki o miłości, przebaczeniu, pokoju i sprawiedliwości mają potencjał, by uzdrowić dzisiejszy świat. Jezus pokazuje, że prawdziwa siła tkwi w służeniu innym, w pokoju, który przynosi pojednanie, oraz w nadziei, która nie umiera mimo trudów życia. Chrystus jako „światłość dla współczesnego świata” jest odpowiedzią na duchowe i moralne wyzwania naszych czasów. Jego nauka, przykład życia i zmartwychwstanie inspirują ludzi do przezwyciężania ciemności – zarówno tej osobistej, jak i globalnej. W Jego świetle człowiek znajduje sens życia, nadzieję i siłę do budowania lepszego świata. Bycie „światłością” oznacza także świadczenie o wartościach chrześcijańskich w społeczeństwie, prowadzenie innych do Boga i głoszenie Ewangelii jako drogi do zbawienia.

4. Kościół jako „światłość” w dzisiejszym świecie

Kościół jako „światłość” w dzisiejszym świecie to obraz, który ma swoje głębokie korzenie zarówno w dokumentach soborowych, jak i w nauczaniu papieży. Kościół jako wspólnota wierzących ma za zadanie szerzyć „światłość” Chrystusa w świecie, który często boryka się z ciemnościami grzechu, niewiedzy i podziałów. Kościół jako „światłość” (por. LG 9) w dzisiejszym świecie pełni rolę przewodnika, świadka i źródła nadziei dla ludzi poszukujących prawdy, sensu życia i duchowego wsparcia. Inspirując się Chrystusem – „światłością świata” (J 8,12), podejmuje on misję niesienia światła Bożej miłości w świecie pełnym wyzwań i ciemności.

Kościół poprzez sakramenty, liturgię i wspólnotę, uobecnia Chrystusa jako źródło życia i zbawienia, a jako wierny świadek Chrystusa i Jego misji niesie światu orędzie zbawienia⁴⁰. Z kolei Ewangelia jako Dobra Nowina i światło prawdy staje się odpowiedzią na moralny i duchowy relatywizm współczesności⁴¹. Wierzących do życia prawdziwie chrześcijańskiego, zgodnego z nauką Jezusa, inspirują również święci i błogosławieni, będący światłem w swoich epokach⁴².

W czasach kryzysu – wojen, migracji i nierówności – Kościół działa na rzecz pokoju, solidarności i pomocy potrzebującym. Instytucje charytatywne, takie jak „Caritas”, niosą ludziom konkretne wsparcie materialne i duchowe. Angażuje się

³⁹ Tenże, „*Miej nadzieję i działaj ze stworzeniem*”. Orędzie na Obchody Światowego Dnia Modlitw o Ochronę Świata Stworzonego, Watykan, 1 września 2024 r.

⁴⁰ Por. K. Góźdz, *Pytania o wiarę*, https://mateusz.pl/pow/pow_990103.htm, data dostępu: 15.01.2025.

⁴¹ Por. J. Perszon, *Prawda w społeczeństwie relatywizmu*, „*Teologia i Człowiek*». Kwartalnik Wydziału Teologicznego UMK” 2014, nr 26(2), s. 11.

⁴² Por. J.S. Martins, *Święci i świętość według Jana Pawła II*, https://opoka.org.pl/biblioteka/TH/THW/25jp/martins_swietosc, data dostępu: 15.01.2025.

także w pomoc najbardziej potrzebującym – ubogim, wykluczonym, chorym i samotnym, przypominając, że w każdym człowieku mieszka obraz Boga. Papież Franciszek twierdzi wprost, iż Kościół ma być „szpitalem polowym” – miejscem uzdrowienia dla zranionych przez życie⁴³. W świecie podziałów etnicznych, religijnych i politycznych Kościół, poprzez angażowanie się w dialog międzykulturowy i międzyreligijny, buduje między ludźmi mosty zamiast murów⁴⁴. Nieustannie przypomina o nienaruszalnej godności każdej osoby, od poczęcia aż do naturalnej śmierci, co ma szczególne znaczenie w dobie naruszania praw człowieka⁴⁵.

Kościół, opierając się na nauce Chrystusa, wskazuje wiernym drogę w sprawach moralnych, społecznych i duchowych. Poprzez katechezę, rekolekcje i duszpasterstwo pomaga im w rozeznawaniu, jak żyć zgodnie z Bożymi przykazaniami w skomplikowanej rzeczywistości współczesnego świata. Kościół jako wspólnota wierzących daje ludziom poczucie przynależności i wsparcia. W świecie indywidualizmu i samotności wspólnota staje się światłem w ciemności wyobcowania. Miłość braterska, która wyraża się w solidarności, przebaczeniu i otwartości, jest znakiem, przez który Kościół odbija światło Chrystusa⁴⁶.

W epoce materializmu i technologizacji życia Kościół wskazuje na transcendentny wymiar ludzkiego istnienia⁴⁷. Świadomy problemów współczesnego świata, nie ustaje w głoszeniu nadziei płynącej ze zmartwychwstania Chrystusa. Ponadto wzywa ludzi do troski o stworzenie jako dar Boga, przypominając jednocześnie o odpowiedzialności za przyszłe pokolenia⁴⁸.

Kościół jawi się jako światło w ciemnościach grzechu. Niesie światło miłosierdzia poprzez spowiedź, pomagając wiernym powstać z upadków. Mówi o tym Ojciec Święty Franciszek, stwierdzając: „Z przekonaniem na nowo postawmy w centrum sakrament pojednania, ponieważ pozwala nam przekonać się namacalnie o wielkości miłosierdzia”⁴⁹. Nawet pomimo swoich słabości skandali i w nim występujących, Kościół nieustannie dąży do oczyszczenia i nawrócenia, aby jeszcze lepiej odbijać światło Chrystusa. Potwierdza to H. Zollner – dziekan Instytutu Psychologii Papieskiego Uniwersytetu Gregoriańskiego w Rzymie, mówiąc wprost: „Powinniśmy być świadomi potrzeby oczyszczenia rany i naprawienia wyrządzonych krzywd. Winniśmy nałożyć maść na rany, by mogły się zagoić”⁵⁰.

Kościół przypomina wiernym o ich powołaniu do bycia światłem w świecie: „Chrześcijanin, który niesie to światło, musi je ukazać, bo jest świadkiem. Kiedy chrześcijanin wolałby nie ukazywać Bożego światła, ale woli własne ciemności, to wkraczają one do jego serca, gdyż boi się światła, a bardziej się mu podobają bożki, będące ciemnością. Wówczas czegoś mu brakuje i nie jest prawdziwym chrześcijaninem. Chrześcijanin jest świadkiem Jezusa Chrystusa, Światła Boga

⁴³ Por. Franciszek, *Przemówienie wygłoszone w czasie spotkania z klerem rzymskim*, Watykan, 6 marca 2014 r.

⁴⁴ Por. M. Józwiak, *Dialog międzyreligijny jest częścią ewangelizacyjnej misji Kościoła*, <https://misyjne.pl/dialog-miedzyreligijny-jest-czescia-ewangelizacyjnej-misji-kosciola/>, data dostępu: 15.01.2025.

⁴⁵ Por. J. Kędzierski, *Jan Paweł II – obrońca praw ludzkich*, <https://palestra.pl/pl/czasopismo/wydanie/5-6-2011/artukul/jan-pawel-ii-obronca-praw-ludzkich>, data dostępu: 15.01.2025.

⁴⁶ Por. T. Bieliński, P. Wiatrak, *„Wspólnoty siłą Kościoła”. Co wspólnoty katolickie mogą dać współczesnemu człowiekowi?*, <https://opoka.org.pl/biblioteka/P/PR/echo201617-wspolnoty>, data dostępu: 15.01.2025.

⁴⁷ S. Wielgus, *Chrześcijanin wobec współczesnych wyzwań*, <https://www.radiomaryja.pl/bez-kategorii/chrześcijanin-wobec-wspolczesnych-wyzwan/>, data dostępu: 15.01.2025.

⁴⁸ Por. D. Smolucha, *Kościół katolicki wobec współczesnych – szanse i zagrożenia*, „Episteme” 2013, t. II, nr 19, s. 95-109.

⁴⁹ Franciszek, *Misericordiae vultus*, 17.

⁵⁰ J. Augustyn rozmawia z H. Zollnerem, *Ku uzdrowieniu i odnowie Kościoła*, <https://www.zycie-duchowe.pl/art-248.ku-uzdrowieniu-i-odnowie-kosciola.htm>, data dostępu: 15.01.2025.

i musi umieścić to światło na świeczniku życia⁵¹. Każdy chrześcijanin jest wezwany, by swoim życiem pokazywać miłość Chrystusa, działając na rzecz sprawiedliwości, pokoju i ochrony słabszych.

Warto zauważyć, że Kościół nie jest światłością samą w sobie, lecz jedynie narzędziem w rękach Boga, który posługuje się nim, aby głosić Jezusa Chrystusa – prawdziwą Światłość. Jako „światłość świata” jest znakiem obecności Boga w świecie. Jego misją jest wskazywanie drogi do Chrystusa, niesieniem nadziei i miłości w świecie pełnym ciemności. Poprzez świadectwo wiary, działania charytatywne i głoszenie prawdy Kościół staje się odbiciem światła Chrystusa, które rozświetla drogi współczesnego człowieka.

Konstytucja dogmatyczna o Kościele stwierdza, że Kościół jest „światłością narodów” (*Lumen gentium*, 1). Kościół jako wspólnota wierzących ma na celu nie tylko głoszenie Ewangelii, ale także promowanie prawdy, sprawiedliwości, pokoju i miłości, które są odbiciem światłości Chrystusa. Kościół ma oświecać świat, pomagając ludziom odnaleźć pełnię sensu życia w Bogu. *Lumen gentium* podkreśla, że Kościół jako „światłość” nie jest światłem samym w sobie, ale jest światłem, które pochodzi od Jezusa Chrystusa, i to Jego nauki oraz Jego misja zbawienia stanowią fundament dla Kościoła w świecie. Kościół, w tym sensie, jest narzędziem w rękach Boga, które ma prowadzić ludzi do światła Bożego.

Konstytucja pastoralna o Kościele w świecie współczesnym, mówi o misji Kościoła w świecie współczesnym i jego odpowiedzialności za formowanie moralnych i duchowych postaw w społeczeństwie. Podkreśla, że Kościół nie jest obojętny wobec współczesnych problemów, takich jak nierówności społeczne, wojny czy zagrożenia ekologiczne, i że ma być światłem, które pomaga ludziom w odnalezieniu prawdziwego sensu w tych trudnych kwestiach. Kościół ma być światłem w świecie przez swoje nauczanie, przez życie sakramentalne, przez służbę miłości i sprawiedliwości oraz przez głoszenie prawdy, która jest w Chrystusie. Dokument stwierdza, że Kościół ma odpowiedzieć na wyzwania współczesności, stając się siłą dobra w świecie, który potrzebuje moralnego oświecenia.

5. Wyzwania w byciu światłością dzisiaj

Chociaż światło Jezusa jest dostępne dla wszystkich, wielu ludzi wciąż nie dostrzega tej światłości. Stanowi to wyzwanie dla współczesnych chrześcijan, którzy są wezwani do bycia „światłem” w świecie pełnym ciemności. Przypomina to Ojciec Święty Franciszek, stwierdzając, iż „jesteśmy wezwani do przeżywania spotkania z Chrystusem, abyśmy oświeceni Jego światłem, mogli je nieść i sprawić, by wszędzie jaśniało. Zapalać małe światełka w sercach ludzi, być małymi lampkami Ewangelii, które niosą odrobinę miłości i nadziei: oto misja chrześcijanina⁵². Bycie „światłością świata” w dzisiejszych czasach zarówno na poziomie indywidualnym, jak i wspólnotowym, wiąże się z wieloma wyzwaniami. W obliczu współczesnych problemów społecznych, moralnych i duchowych, chrześcijanie i Kościół muszą mierzyć się z trudnościami, jakie niesie za sobą ich misja bycia świadkami Chrystusa. Wobec promowanej przez współczesny świat postawy relatywizmu – zakładającego, iż każda prawda jest subiektywna i zależna od osobistych przekonań – chrześcijanie są wezwani, by w duchu pokory i miłości głosić niezmienną prawdę Ewangelii, jednocześnie pozostając otwartymi na dialog i szacunek do innych⁵³.

⁵¹ Franciszek, *Homilia wygłoszona w czasie porannej Mszy Świętej w Domu Świętej Marty*, Watykan, 28 stycznia 2016 r.

⁵² Tenże, *Przemówienie wygłoszone w czasie modlitwy „Anioł Pański”*, Watykan, 28 lutego 2021 r.

⁵³ Por. J. Perszon, *Prawda w społeczeństwie relatywizmu...*, dz. cyt., s. 11.

Wiele osób odchodzi od wiary, uznając ją za nieistotną w codziennym życiu. Wobec zaniku praktyk religijnych oraz marginalizacji Kościoła musi on znaleźć nowe formy ewangelizacji, wychodząc poza tradycyjne struktury i dostosowując język oraz metody do współczesnego człowieka, szczególnie młodzieży⁵⁴.

W czasach kryzysu – wojen, nierówności społecznych, zmian klimatycznych, migracji i zapaści gospodarczych Kościoł, idąc za przykładem Chrystusa, powinien być obecny w miejscach cierpienia, angażując się w działania charytatywne i społeczne, a także podejmując głos w obronie sprawiedliwości⁵⁵. *Katechizm Kościoła Katolickiego* przypomina, iż „Bóg błogosławi tym, którzy przychodzą z pomocą ubogim, a odrzuca tych, którzy odwracają się od nich: «Daj temu, kto cię prosi, i nie odwracaj się od tego, kto chce pożyczyć od ciebie» (Mt 5,42). «Darmo otrzymaliście, darmo dawajcie!» (Mt 10,8). Jezus Chrystus rozpozna swoich wybranych po tym, co uczynili dla ubogich. Gdy «ubogim głosi się Ewangelię» (Mt 11,5), jest to znak obecności Chrystusa” (KKK 2443).

Mimo powszechnie promowanego przez współczesną kulturę materializmu, samowystarczalności i pogoni za przyjemnościami, chrześcijanie są wezwani do świadectwa życia prostego, ukierunkowanego na Boga i służbę innym, wskazując, że prawdziwe szczęście nie pochodzi z rzeczy materialnych⁵⁶.

Internet i media społecznościowe są potężnymi narzędziami komunikacji, ale także źródłem dezinformacji, podziałów i uzależnień. W związku z tym faktem Kościół i wierni powinni aktywnie wykorzystywać media cyfrowe do głoszenia Ewangelii, promowania wartości chrześcijańskich i tworzenia przestrzeni dialogu oraz wspólnoty. Biskup A. Lepa twierdził, że „dzielenie się wiarą z innymi należy do istoty ewangelizacji. W spotkaniach indywidualnych i bezpośrednich wystarczają wtedy słowo i czyn, zawarte w świadectwie życia chrześcijańskiego. Gdy zaś ewangelizacja ma najszerszy zakres, niezbędne stają się media”⁵⁷.

Wobec indywidualizmu i rozpadu tradycyjnych więzi rodzinnych oraz społecznych, gdzie wielu ludzi doświadcza samotności i braku wsparcia, Kościół może być „światłością” poprzez tworzenie wspólnot, które oferują wsparcie emocjonalne i duchowe, a także budowanie relacji opartych na miłości i szacunku. Kardynał G. Ryś przypomina, że „Bóg cierpi, gdy widzi rozbite małżeństwa i rodziny oraz dzieci w domach dziecka. Bóg cierpi, gdy widzi rozbity Kościół, który jest rodziną siostrami i braćmi, którzy są pozamykani w swoich wyznaniowych kółkach”⁵⁸. Z kolei Ojciec Święty Franciszek głosi: „Dlatego też, kiedy Kościół napotyka na tę rzeczywistość zranionych małżeństw, najpierw płacze i cierpi wraz z nimi. Zbliża się do nich z olejkim pocieszenia, by ich ukoić i leczyć. Chce się obarczyć cierpieniem, które napotyka. A kiedy stara się być bezstronny i obiektywny w poszukiwaniu prawdy o rozbitym małżeństwie, nigdy nie jest obcy, po ludzku i duchowo, tym którzy cierpią. Nigdy nie jest bezosobowy czy chłodny w obliczu tych smutnych i przejmujących historii życia”⁵⁹.

W wielu częściach świata chrześcijanie wciąż są prześladowani za swoją wiarę. Ich świadectwo wiary w obliczu tych represji staje się szczególnym znakiem wierności Chrystusowi i przypomnieniem, że światło Ewangelii jest silniejsze

⁵⁴ Por. *Różne formy ewangelizacji*, <https://www.gosc.pl/doc/1779398.Rozne-formy-ewangelizacji>, data dostępu: 15.01.2025.

⁵⁵ Por. Franciszek, *Przemówienie wygłoszone w czasie modlitwy „Anioł Pański”*, Watykan, 4 sierpnia 2019 r.

⁵⁶ Por. tamże.

⁵⁷ A. Lepa, *Ewangelizować przez media*, <https://www.niedziela.pl/artikul/79854/nd/Ewangelizowac-przez-media>, data dostępu: 15.01.2025.

⁵⁸ G. Ryś, *Homilia wygłoszona w czasie Mszy Świętej*, Łódź, 9 lutego 2019 r.

⁵⁹ Franciszek, *Przemówienie wygłoszone do członków Roty Rzymskiej*, Watykan, 30 listopada 2019 r.

od ciemności. Kardynał W.J. Eijk podkreśla, że „do współczesnych bardziej przemawiają świadectwa niż katecheza – nie ma zaś większych świadków od męczenników”⁶⁰.

Wobec podziałów politycznych, społecznych, a nawet wewnątrz Kościoła chrześcijanie wezwani są do budowania jedności w różnorodności, szukając tego, co łączy a nie dzieli, i ukazując, że prawdziwa jedność pochodzi z Boga. Papież Franciszek wskazuje, że „jedność w różnorodności to umiejętność radoznego wysłuchania i przyjęcia różnych darów, jakich Duch Święty udziela każdemu z nas i oddania ich w służbę wszystkim w Kościele”⁶¹ i dodaje: „To umiejętność słuchania i akceptowania różnic, to wolność myślenia na różne sposoby i okazywanie tego”⁶², a następnie apeluje: „Nie lękajcie się różnic”⁶³.

Współczesny człowiek często oczekuje szybkich efektów, co stoi w sprzeczności z cierpliwą pracą nad sobą i głoszeniem wiary. Dlatego też chrześcijanie są wezwani do wytrwałości, ufając, że Bóg działa nawet wtedy, gdy owoce ich działań nie są od razu widoczne. Jeśli wytrwają w swoich dziełach staną się „jak studnia, która nawadnia pustynię”⁶⁴.

Jezus nie tylko przekazał nam swoją naukę, ale także dał przykład życia. Jego miłość, pokora, ofiarność i zaufanie do Ojca stanowią wzór dla każdego, kto pragnie naśladować Go w codziennym życiu. Bycie „światłem” oznacza dla współczesnych chrześcijan, że w ich codziennych wyborach, w relacjach międzyludzkich i w angażowaniu się w życie społeczne mają nieść wartości, które pochodzą od Boga. Bycie „światłością” w dzisiejszym świecie wymaga odwagi, pokory i wytrwałości. Chrześcijanie, inspirowani przykładem Chrystusa, powinni odpowiadać na współczesne wyzwania w duchu miłości i prawdy, dążąc do tego, by ich życie stało się znakiem nadziei i świadectwem działania Boga w świecie. Kościół jako wspólnota wierzących ma za zadanie być miejscem, gdzie ciemność ustępuje przed światłem Ewangelii.

Podsumowanie

Jezus Chrystus jako „Światłość Narodów” jest pełnym i ostatecznym wypełnieniem Bożego planu zbawienia. Jego przyjście na świat, Jego życie, śmierć na krzyżu, zmartwychwstanie i wniebowstąpienie stanowią realizację obietnic Boga, które były zapowiadane przez proroków Starego Testamentu. Jezus przynosi zbawienie nie tylko Izraelowi, ale wszystkim narodom, stając się światłem, które rozprasza ciemności grzechu i śmierci, prowadząc ludzi do prawdy, życia i zbawienia w Bogu. Kościół jako Jego Ciało kontynuuje tę misję, głosząc Ewangelię i szerząc światłość Chrystusa w świecie. Jezus Chrystus jako światłość narodów jest drogą, prawdą i życiem, który prowadzi ludzkość ku zbawieniu. Jego misja objawienia Bożej miłości i prawdy jest aktualna i dziś. Współczesny człowiek potrzebuje tej światłości, by odnaleźć sens życia i odpowiedzi na pytania, które stawiają przed nim dzisiejsze trudności. Jezus, będąc światłością, nie tylko oświeca umysły, ale przemienia serca, prowadząc je ku pełni życia w Bogu. Jako Jego uczniowie jesteśmy powołani, by nieść tę światłość innym i stawać się świadkami nadziei, pokoju i miłości w świecie.

⁶⁰ Kard. Eijk: *potrzebujemy świadectwa współczesnych męczenników*, <https://pch24.pl/kard-eijk-potrzebujemy-swiadectwa-wspolczesnych-meczennikow/>, data dostępu: 15.01.2025.

⁶¹ Franciszek, *Przemówienie wygłoszone do członków Katolickiego Bractwa Charyzmatycznych Wspólnot i Stowarzyszeń Przymierza*, Watykan, 31 października 2014 r.

⁶² Tamże.

⁶³ Tamże.

⁶⁴ Tenże, *Przemówienie wygłoszone w czasie audyencji ogólnej*, Watykan, 11 października 2017 r.

Bibliografia

- „*Biblia Tysiąclecia*” – *Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu*, Poznań 2003.
- „*Wiara, która daje nadzieję w czasach zamętu*”. Rozmowa z kard. Gerhardem Müllerem, <https://www.vicona.pl/post/wiara-ktora-daje-nadzieje-w-czasach-zametu>, data dostępu: 14.01.2025.
- Augustyn J. rozmawia z Zollnerem H., *Ku uzdrowieniu i odnowie Kościoła*, <https://www.zycie-duchowe.pl/art-248.ku-uzdrowieniu-i-odnowie-kosciola.htm>, data dostępu: 15.01.2025.
- Benedykt XVI, „*Chrystus światłością świata*”. Rozważanie przed modlitwą „Anioł Pański”, Watykan, 6 sierpnia 2006 r.
- Benedykt XVI, „*Jesteśmy przyjaciółmi tych, którzy znają Boga i tych, którzy Go jeszcze nie znają*”. Przemówienie wygłoszone do Kurii Rzymskiej, Watykan, 21 grudnia 2009 r.
- Biel S., *Pokarm w drodze*, <https://jezuici.pl/2018/08/pokarm-w-drodze/>, data dostępu: 14.01.2025.
- Bieliński T., Wiatrak P., „*Wspólnoty siłą Kościoła*”. Co wspólnoty katolickie mogą dać współczesnemu człowiekowi?, <https://opoka.org.pl/biblioteka/P/PR/echo201617-wspolnoty>, data dostępu: 15.01.2025.
- Buxakowski J., *Jezus Chrystus – osoba i czyn*, Pelplin 2000.
- Chrystus – Zwycięzca śmierci*, <http://www.czarnowasy.opole.opoka.org.pl/2023/04/09/chrystus-zwyciezca-smierci/a>, data dostępu: 14.01.2025.
- Dola T., *Jezus Chrystus światłością świata*, w: „*<Pielgrzymi nadziei>. Rok Jubileuszowy 2025*». Program duszpasterski Kościoła katolickiego w Polsce na rok 2024/2025”. Zeszyt teologiczno-pastoralny, red. W. Musioł, P. Chyla, R. Chromy, K. Piechaczek, Opole 2024.
- Franciszek, „*Jezus, światło świata*”. Przemówienie wygłoszone w czasie modlitwy „Anioł Pański”, Watykan, 26 marca 2017 r.
- Franciszek, „*Miej nadzieję i działaj ze stworzeniem*”. Orędzie na Obchody Światowego Dnia Modlitw o Ochronę Świata Stworzonego, Watykan, 1 września 2024 r.
- Franciszek, „*Troszczmy się o ubogich i najsłabszych*”. Homilia wygłoszona w czasie Mszy Świętej w bazylice św. Piotra w Światowym Dniu Ubogich, Watykan, 14 listopada 2022 r.
- Franciszek, *Homilia wygłoszona w czasie porannej Mszy Świętej w Domu Świętej Marty*, Watykan, 28 stycznia 2016 r.
- Franciszek, *Misericordiae vultus*, Watykan, 13 marca 2015 r.
- Franciszek, Orędzie „*Urbi et Orbi*”, Watykan, 25 grudnia 2019 r.
- Franciszek, *Przemówienie wygłoszone do członków Katolickiego Bractwa Charyzmatycznych Wspólnot i Stowarzyszeń Przymierza*, Watykan, 31 października 2014 r.
- Franciszek, *Przemówienie wygłoszone do członków Roty Rzymskiej*, Watykan, 30 listopada 2019 r.
- Franciszek, *Przemówienie wygłoszone w czasie audiencji ogólnej*, Watykan, 11 października 2017 r.
- Franciszek, *Przemówienie wygłoszone w czasie modlitwy „Anioł Pański”*, Watykan, 28 lutego 2021 r.
- Franciszek, *Przemówienie wygłoszone w czasie modlitwy „Anioł Pański”*, Watykan, 4 sierpnia 2019 r.
- Franciszek, *Przemówienie wygłoszone w czasie niesporów z Uroczystości Świętej Bożej Rodzicielki*, Watykan, 31 grudnia 2018 r.
- Franciszek, *Przemówienie wygłoszone w czasie spotkania z klerem rzymskim*, Watykan, 6 marca 2014 r.
- Franciszek, *Spes non confundit*, Watykan, 9 maja 2024t.
- Gnilka J., „*Jezus z Nazaretu*”. Orędzie i dzieje, [tłum. J. Zychowicz], Kraków 1997.

- Góźdz K., *Pytania o wiarę*, https://mateusz.pl/pow/pow_990103.htm, data dostępu: 15.01.2025.
- Groń S., *Jezus Światłością świata – 19 III 2023*, <https://www.ampolska.co/art-3233-Jezus-Swiatloscia-swiate-19-III-2023.htm>, dostęp online: 18.12.2024.
- Jan Paweł II [red. S. Dziwisz, J. Kowalczyk, T. Rakoczy], *Wierzę w Jezusa Chrystusa Odkupiciela*, Watykan 1989.
- Jan Paweł II, *Veritatis splendor*, Watykan, 6 sierpnia 1993 r.
- Jóźwiak M., *Dialog międzyreligijny jest częścią ewangelizacyjnej misji Kościoła*, <https://misyjne.pl/dialog-miedzyreligijny-jest-czescia-ewangelizacyjnej-misji-kosciola/>, data dostępu: 15.01.2025.
- Kard. Eijk: *potrzebujemy świadectwa współczesnych męczenników*, <https://pch24.pl/kard-eijk-potrzebujemy-swiaectwa-wspolczesnych-meczennikow/>, data dostępu: 15.01.2025.
- Katechizm Kościoła Katolickiego, Poznań 1994.
- Kędzierski J., *Jan Paweł II – obrońca praw ludzkich*, <https://palestra.pl/pl/czasopismo/wydanie/5-6-2011/artykul/jan-pawel-ii-obronca-praw-ludzkich>, data dostępu: 15.01.2025.
- Lepa A., *Ewangelizować przez media*, <https://www.niedziela.pl/artykul/79854/nd/Ewangelizowac-przez-media>, data dostępu: 15.01.2025.
- Leśniewski K., „Widzieć światłość”. *Światłość Boża w tradycji chrześcijaństwa wschodniego*, „Ethos” 2018, nr 30/3(119).
- Malina A., *Moc i wartość chrześcijańskiej nadziei*, w: „<<Pielgrzymi nadziei>. Rok Jubileuszowy 2025». Program duszpasterski Kościoła katolickiego w Polsce na rok 2024/2025”. *Zeszyt teologicznopastoralny*, red. W. Musioł, P. Chyla, R. Chromy, K. Piechaczek, Opole 2024.
- Martins J.S., *Święci i świętość według Jana Pawła II*, https://opoka.org.pl/biblioteka/T/TH/THW/25jp/martins_swietosc, data dostępu: 15.01.2025.
- Migut B., *Eklezjotwórczy charakter Eucharystii jako ofiary*, „Seminare” 2006, nr 23.
- Perszon J., *Prawda w społeczeństwie relatywizmu*, „<Teologia i Człowiek>. Kwartalnik Wydziału Teologicznego UMK” 2014, nr 26(2).
- Pokój serca*, <https://profeto.pl/pokoj-serca-2>, data dostępu: 14.01.2025.
- Przewodnik po Triduum Paschalnym*, <https://www.parafiarekownica.pl/triduum-paschalne/>, data dostępu: 14.01.2025.
- Ratzinger J.-Benedykt XVI, *Jezus z Nazaretu*, cz. I: *Od chrztu w Jordanie do Przemienienia*, [tłum. W. Szymona], Kraków 2007.
- Różne formy ewangelizacji*, <https://www.gosc.pl/doc/1779398.Rozne-formy-ewangelizacji>, data dostępu: 15.01.2025.
- Ryś G., *Homilia wygłoszona w czasie Mszy Świętej*, Łódź, 9 lutego 2019 r.
- Schelkle K.H., *Teologia Nowego Testamentu*, t. 2: *Bóg był w Chrystusie*, [tłum. M.L. Dylewski], Kraków 1984.
- Skoczylas H., *Bóg – Światłość świata*, <https://michalici.pl/artykul/bog-swiatlosc-swiate>, dostęp online: 18.12.2024.
- Smółucha D., *Kościół katolicki wobec współczesnych – szanse i zagrożenia*, „Episteme” 2013, t. II, nr 19.
- Sobór Watykański II, *Lumen gentium*, Watykan, 18 listopada 1964 r.
- Stasiak W., *Jezus zwycięzca śmierci*, <https://profeto.pl/jezus-zwyciezca-smierci-2>, data dostępu: 14.01.2025.
- Wielgus S., *Chrześcijanin wobec współczesnych wyzwań*, <https://www.radiomaryja.pl/bez-kategorii/chrześcijanin-wobec-wspolczesnych-wyzwan/>, data dostępu: 15.01.2025.
- Witczyk H., *Bóg jest światłością – co to znaczy?*, „Verbum Vitae” 2016, nr 29.

***Jezus Chrystus – Światłością Narodów
w świetle wskazań Roku Jubileuszowego
i programu duszpasterskiego
Konferencji Episkopatu Polski 2024/2025***

Streszczenie

Przyjęte określenie Jezus Chrystus – Światłość Narodów ma głęboki sens teologiczny i jest oparte na biblijnych zapowiedziach i naukach Starego Testamentu. Jezus Chrystus jako „Światłość Narodów” jest centralną postacią w Bożym planie zbawienia, który obejmuje całą ludzkość. Jako Światłość Świata nie tylko wskazuje drogę do Boga, ale i daje moc do przekształcania naszego życia oraz świata wokół nas. Stając się światłem, które rozprasza ciemności grzechu i śmierci, prowadzi ludzi do prawdy, życia i zbawienia w Bogu. Kościół jako Ciało Jezusa kontynuuje tę misję, głosząc Ewangelię i szerząc światłość Chrystusa w świecie. Syn Boży jako światłość narodów jest drogą, prawdą i życiem. Prowadzi ludzkość ku zbawieniu. Jego misja objawienia Bożej miłości i prawdy jest aktualna i dziś. Współczesny człowiek potrzebuje Jezusa Chrystusa jako światłości, by odnaleźć sens życia i odpowiedzi na pytania, które stawiają przed nim dzisiejsze trudności.

Słowa klucze: Jezus, Chrystus, światłość świata, światłość we wspólnocie Kościoła

Ks. dr hab. Stanisław Łabendowicz, prof. KUL – Instytut Nauk Teologicznych KUL, Wydział Teologii, sekcja Teologii Pastoralnej i Katechetyki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie. ORCID: 0000-0003-1695-2324